

П Е Р Е Д М О В А

Українська мова як іноземна отримала значний поштовх у своєму розвитку після конституційного закріплення державного статусу української мови, а також після нещодавнього затвердження (2006) її як обов'язкового предмета для вивчення студентами-іноземцями в усіх вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації впродовж п'яти років навчання. Водночас активізувалася наукова робота з теоретичного обґрунтування методичних засад вивчення української мови як іноземної, з'явилися наукові розвідки, присвячені основним принципам і підходам до викладання мови в чужомовній аудиторії, актуальним проблемам методики вивчення фонетики, лексики, граматики, стилістики української мови, особливостям організації процесу навчання, специфіці міжкультурної комунікації.

Кафедра українського прикладного мовознавства, створена у Львівському національному університеті більш ніж десятиліття тому (1996), спираючись на досягнення українських науковців та світовий досвід, виробила власну концепцію підготовки фахівців для викладання української мови як іноземної. Досвід практичної роботи з навчання мови студентів, стажистів, аспірантів з різних країн та різних факультетів університету, викладання української мови за кордоном, участь викладачів у літніх школах для іноземців зумовили появу посібників, модульних курсів, словників, розмовників, навчально-методичних матеріалів з вивчення української мови як іноземної.

Активно почав розвиватися окремих напрям прикладного мовознавства – лінгводидактика як наука про теорію і практику навчання української мови. Важливе значення для поступу в цій галузі мовознавства мають науково-методичні семінари та конференції, що традиційно проводяться у Львівському національному університеті, зокрема: Перший міжнародний науково-методичний семінар „Теорія і практика викладання української мови як іноземної” (2005); Міжнародні науково-методичні конференції „Теорія і практика викладання української мови як іноземної” (2006, 2008). Остання з цих зустрічей, що об'єднала в колі спільних інтересів науковців, викладачів-практиків з багатьох міст України та різних країн світу (Польща, Болгарія, Німеччина, Китай), відбулася 15–16 травня 2008 року. Наукову дискусію учасників конференції було зосереджено навколо таких питань:

- Організація процесу навчання української мови в чужомовній аудиторії;
- Лінгвокраїнознавство та проблеми міжкультурної комунікації в курсі української мови як іноземної;
- Методика викладання фонетики, лексики, графіки української мови як іноземної;
- Методика викладання граматики, стилістики української мови як іноземної;
- Формування комунікативної компетенції в процесі вивчення української мови як іноземної.

У процесі обговорення дійшли висновку, що проблема вивчення української мови в іншомовній аудиторії як закономірна вимога часу, наукові здобутки з цієї галузі лінгводидактики, ґрунтовно апробована методична база навчального курсу вимагають вирішити на державному рівні проблему відкриття спеціальності „Українська мова як іноземна”.

Результати науково-практичної діяльності, багатолітній досвід викладання української мови як іноземної в Україні та за кордоном мають виявлятися в активній співпраці викладачів, в обміні інформацією про наукову літературу з проблем методики викладання, у спільних проєктах, покликаних забезпечити навчальний процес сучасними якісними дидактичними матеріалами.

Вагомим кроком до зміцнення статусу української мови у світі є створення чіткої системи тестових завдань для забезпечення контролю навчання, а також укладання сертифікаційних матеріалів з метою визначення рівня володіння українською мовою як іноземною.

Пропонований збірник наукових праць є результатом узагальнення теоретичних поглядів та практичних набутків, досвіду роботи українських і закордонних колег щодо викладання української мови в чужоземній аудиторії.